

Møte om regjeringskvartalet

R5 18. mars 2014

Innlegg fra Oslo Byes Vel

ved daglig leder siv.ark. Jan Sigurd Østberg

Takker for invitasjon.

I Oslo Byes Vel har vi stusset litt over at temaet for dagen er formulert som ”møte om nytt regjeringskvartal” og har valgt å oppfatte det som ”møte om tiltak for på nytt å ta regjeringskvartalet i bruk”.

Den sentrale bygningen i denne sammenheng er Høyblokken. Oslo Byes Vel har konsekvent ment at med mindre bygningskonstruksjonene er alvorlig skadet og det er overhengende fare for at bygningen kollapser – må Høyblokken snarest repareres. Det er fastslått at de vitale konstruksjoner står fjellstøtt, og arbeidet med istandsetting burde etter vår oppfatning vært i gang for lenge siden.

Vi har drøftet Y-blokkens viktighet. Lokket over Arne Garborgs plass var og er et ulykkelig tiltak. Det kunne være fristende å utnytte situasjonen til å reversere feilgrepet. Men vi har konkludert med at det er viktigere å være konsekvent. Det er de fysiske spor etter terrorangrepet 22. juli 2011 som bør reverseres.

Bygningene på den andre siden av Grubbegaten/R4 og S-blokka er av en helt annen klasse og etter vår oppfatning ikke viktige i denne sammenheng.

Vårt utgangspunkt og hovedargument er at Høyblokken representerer et viktig kapittel i Norges-historien. Den symboliserer det moderne Norge. Så viktig var det å få den oppført at Empirekvartalet som ble påbegynt med Militærhospitalet så tidlig som i 1807 og senere transformert til Rikshospitalet i 1826, måtte vike plass. Oslo Byes Vel mente det var galt å ofre Empirekvartalet, men vi klarte å redde det som reddes kunne ved å demontere og senere få gjenreist Militærhospitalet på Grev Wedels plass.

Etter 22. juli 2011 er Høyblokken enda viktigere enn den var da den ble til i 1950-årene. Nå er den i tillegg symbol på vår evne til å forsvare og hegne om våre viktigste verdier som folk og nasjon.

I tillegg er Høyblokken et betydningsfullt arkitektonisk verk med en gjennomført og ny materialbruk og billedkunst integrert i bygningskroppen.

Å rive Høyblokken ville være en barbarisk handling. Det ville være å fullføre terroristens intensjoner. For oss er det uforståelig å la terroristen få avgjørende innflytelse på utformingen av det fremtidige regjeringskvartalet og bylandskapet i hovedstaden.

Bortsett fra denne ene mannen, er det ingen som tidligere har tenkt tanken at dette bygningsanlegget bør rives. Snarere tvert i mot. Riksantikvaren var godt i gang med å fremme fredningssak.

Vi har hørt at det blir billigere å rive og bygge nytt enn å istandsette. Økonomiske argumenter er etter vår mening helt perifere i denne sammenheng.

At det nå snart nærmer seg tre år med grubling og utredning – for ikke å si handlingslammelse i denne saken, fortjener etter vår mening betegnelsen skandale. Oslo Byes Vel tok tidlig til orde for handling – det vil si istandsetting – i vårt tidsskrift St. Hallvard, og vi støttet Riksantikvarens vurdering i rapporten datert 22. desember 2011 da vi sammen med Fortidsminneforeningen i januar 2012 sendte brev til statsråd Rigmor Aaserud (vedlagt).

Vi er utålmodige. Oslo lider. Det er ikke riktig at en hovedstad skal vansires av plankegjerd og stengte gateløp i så lang tid. Vi håper at vår nye statsråd om ikke lenge vil konkludere og gi oss den klare og gode melding at arbeidet med istandsetting av Høyblokken er vedtatt igangsatt og har høyeste prioritet.

Det vil være en riktig og klok beslutning og tilføre jubileumsåret 2014 en helt spesiell dimensjon. ■

Selskabet for
**OSLO
BYES VEL**
Stiftet 1811

Regjeringen
v/ statsråd Rigmor Aasrud

Oslo 26. januar 2012

UTTALELSE OM REGJERINGSHØYBLOKKENS FREMTID

Viser til kontakt.

Vedlagt følger uttalelse om saken fra Selskabet for Oslo Byes Vel og Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus.

Med hilsen

SELSKABET FOR OSLO BYES VEL

Jan Sigurd Østberg
daglig leder

HØYBLOKKEN MÅ I STANDSETTES OG FREDES

"De tekniske undersøkelser viser nå at Høyblokkas bygningskonstruksjon ikke er avgjørende skadet og den integrerte kunsten er fortsatt intakt. Det er vår vurdering at bygget på bakgrunn av en så stor bombe med en kritisk plassering viste seg å være meget solid. Etter Riksantikvarens vurdering er grunnlaget for den foreslåtte fredningen av Høyblokka ikke vesentlig endret, til tross for de omfattende skadene som følge av eksplosjonen. Høyblokka i Regjeringskvartalet står fortsatt og er i alle ordets betydninger monumental arkitektur i et kvartal som har huset statlig virksomhet siden 1814."

(Utdrag fra Riksantikvarens brev av 22. desember 2011 til Fornyings-, administrasjons- og kirke- departementet vedrørende antikvarisk vurdering av Høyblokken etter terrorangrepet 22. juli 2011.)

Vi støtter Riksantikvarens vurdering.

Høyblokken er et betydningsfullt arkitektonisk verk.

Konstruksjon og planløsning innebærer gode muligheter for fleksibel bruk av bygningen i fremtiden.

Riving og nybygging vil kunne avstedkomme en konfliktfylt, langvaring og kostbar prosess.

Vi har vanskelig for å se at Høyblokken er mindre fredningsverdig nå enn før 22. juli og oppfordrer regjeringen til å følge Riksantikvarens klare faglige råd.

Oslo, 26. januar 2012

Selskabet for Oslo Byes Vel

Jan Sigurd Østberg (sign.)

Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus

Fredrik A. S. Torp (sign.)